

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Ivramentvm Ottonis Regis illustris in Romanorum Imperatorem electi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20006

Epist. 74.

Cum venerabilis frater noster Tarantasiensis Archiepiscopus quod fieri sibi nolle alius non debuerit irrogare, mitum satis ducimus & molestum quod falcem in messem alterius mittere non expavit & jus sibi alienum temeritate propria usurpare; cum etiam de sua presumptione adeo magnum scandalum sit subortum quod nisi per sedem apostolicam auctore Domino sopiatur, ad totius orbis redundare poterit proculdubio detrimentum. Cum enim dubium non existat coronationem Regum Alamannorum ad venerabilem fratrem nostrum Coloniensem Archiepiscopum pertinere, nec ipse deliquerit quare sua meruerit dignitate privari, cum si etiam deliquisset, per eundem Tarantasiensem Archiepiscopum non erat suo jure privandus, cujus ipse jurisdictioni minimè subiacebat, ipse maturitate pontificali neglecta, nec considerans quæ debebat, nobilem virum Philippum Ducem Sueviæ in Regem temerè coronavit, (quod nullus Episcoporum vel Archiepiscoporum Alamanniæ attentavit) & cum crederemus quod excessum suum recognosceret per se ipsum & ad satisfaciendum nostro se conspectui præsentaret, diutiùs expectatus ipse adhuc quasi sub latibulo delitescens, putavit fortè quod prolixitate temporis excessus ejus à memoria nostra recederet, & sic ipse pœnam evaderet quam timebat, sicut ipsum convenit non attendens quod diurnitas temporis non minuit peccata, sed auget. Nolentes igitur, sicut non debemus, quod de sua valeant gloriari malicia præsumptores, eidem Tarantasiensi Archiepiscopo per scripta nostra districtè præcipiendo mandamus ut usque ad proximam Dominicam qua cantabitur *Latare Hierusalem* personaliter nostro se conspectui repræsentet, super præmissis omnibus & pluribus aliis plenariè responsurus. Alioquin ex tunc se noverit ab officio pontificali & sacerdotali suspensum; salva sententia si quam tulit in eum venerabilis frater noster Episcopus Prænестinus apostolicæ sedis Legatus. Quocirca fraternitati tuæ per apostolica scripta mandamus & districtè præcipimus quatenus litteras nostras, quas ipsi Tarantasiensi dirigimus, eidem faciens per tuos nuntios præsentari, si fortè quod mandamus neglexerit adimplere, tu eum suspensum per Tarantasiensem provinciam publicè nunties, & facias ipsam suspensionis sententiam per districtiorem ecclesiasticam appellatione remota inviolabiliter observari. Datum Velletri ut supra.

Scriptum est eidem Archiepiscopo super hoc.

TREVIRENSI ARCHIEPISCOPO.

Epist. 75.

Si gratiam quam tibi exhibuimus iis diebus recognosceres ut deberes, nequaquam factis apostolicis te opponeres, nec mandatis nostris aliquatenus obviare. Sed, ut videmus & rerum indicia manifestant, abuteris patientia nostra, & quæ tibi per gratiam sunt collata videris deducere in contemptum. Nos autem nolentes de cetero in patientia sustinere quæ in contemptum sedis apostolicæ attentantur, fraternitati tuæ per apostolica scripta mandamus & sub debito juramenti quo nobis teneris dis-

Tom. I.

trictè præcipimus quatenus carissimum in Christo filium nostrum illustrem Regem Ottonem in Romanorum Imperatorem electum sine difficultate qualibet in Regem recipias, eique fideliter adherendo, per te & suffraganeos tuos ac Ecclesiæ tuæ ministeriales potenter & patienter assistas, cum per eum te ac Ecclesiam tuam non lædi, sed juvari. Si verò, quod non credimus, hac vice mandatum nostrum adimplere neglexeris, pœna docente cognosces quàm temerarium sit mandatis apostolicis obviare. Datum Laterani v. Idus Novembris, pontificatus nostri anno quinto.

EPISCOPO PRÆNESTINO
apostolicæ sedis Legato.

Epist. 76.

Supplicavit nobis Archiepiscopus Trevirensis ut ei cedendi licentiam præberemus. Licet autem eum & apostolicæ sedi minùs devotum & Ecclesiæ suæ minùs utilem cognoscamus, veremur tamen ne, si cesserit in hujus articulo tempestatis, Trevirensis Ecclesia non sine magno periculo dividatur, aut talis illi succedat qui magis nobis indevotus existat, nec nostrum velit propositum imitari. Tu ergo, sicut vir providus & fidelis, diligenter ac sollicitè investiges an fortè prædicta mala valeant præcaveri, & si pro certo cognoveris quòd talis ei valeat sine divisione substitui qui nostrum debeat adimplere propositum & curam Ecclesiæ Trevirensis utiliter exercere, tu nostra fretus auctoritate licentiam sibi cedendi concedas, provisurus attentius ut malum non eveniat quod timeamus & bonum proveniat quod optamus. Datum Laterani xvi. Kal. Decembris, anno quinto.

IVRAMENTVM OTTONIS
Regis illustris in Romanorum Imperatorem electi.

Epist. 77.

Ego Otto Dei gratia Romanorum Rex & semper Augustus tibi Domino meo Innocentio Papæ tuique successoribus, & Ecclesiæ Romanæ spondeo, polliceor, promitto, & juro quòd omnes possessiones, honores, & jura Romanæ Ecclesiæ pro posse meo bona fide protegam & servabo. Possessiones autem quas Ecclesia Romana recuperavit liberis & quietas sibi dimittam, & ipsam ad eas retinendas bona fide juvabo, quas autem nondum recuperavit, adjutor ero ad recuperandum, & recuperatarum secundum posse meum ero sine fraude defensor, & quæcunque ad manus meas devenient, sine difficultate restituere procurabo. Ad has pertinet tota terra quæ est à Radicofano usque Ceperanum, exarchatus Ravennæ, Pentapolis, Marchia, Ducatus Spoletanus, terra Comitissæ Mathildis, comitatus Brittenorij, cum aliis adjacentibus terris expressis in multis privilegiis Imperatorum à tempore Lodoici. Has omnes pro posse meo restituam & quiete dimittam cum omni jurisdictione, districtu, & honore suo. Veruntamen cum ad recipiendam coronam imperij vel pro necessitatibus Ecclesiæ ab apostolica sede vocatus accessero, de mandato summi Pontificis recipiam procurationes ab illis. Adjutor etiam ero ad retinendum & defendendum Ecclesiæ Romanæ regnum Sicilia,

ZZZZ

Tibi etiam Domino meo Innocentio Papæ & successoribus tuis omnem obedientiam & honorificentiam exhibebo quam devoti & catholici Imperatores consueverunt sedi apostolicæ exhibere. Stabo etiam ad consilium & arbitrium tuum de bonis consuetudinibus populo Romano servandis, & exhibendis & de negotio societatis Tusciæ ac Lombardiæ. Similiter etiam consilio tuo & mandato parebo de pace vel concordia facienda inter me & Philippum Regem Francorum. Et si propter negotium meum Romanam Ecclesiam oportuerit incurrere guerram, subveniam ei, sicut necessitas postulaverit, in expensis. Omnia verò prædicta tam juramento quam scripto firmabo cum imperij fuero coronam adeptus. Actum Nuxiæ in Coloniensi dioecesi anno incarnati verbi M C C I. V I. Idus Junij, in præsentia Philippi Notarij, Aggidij Acolythi, & Riccardi scriptoris præfati Domini Papæ.

COLONIENSI ARCHIEPISCOPO.

Epist. 78.
Vide supra
epist. 75 & 76.
& infra epist.
83.

Contumaciam Iohannis Archiepiscopi Trevirensis esse tibi credimus per ejus opera manifestam, qui propè positus jugiter intueris quòd idem Iohannes iudicium Dei & Ecclesiæ non formidans, in contemptum apostolicæ sedis statuta nostra rebellionem damnabili nititur impedire. Expectabamus enim hæcenus expectantes ut rediret ad cor & secum pariter cogitaret quam graviter in transgressione juramenti, quod nobis corporaliter præstitit, & oculos divinæ majestatis offenderit, & læserit famam suam; sed, ut manifestè videmus & rerum experimenta declarant, non solum excommunicationis sententiam, qua tenetur, contumaciter vilipendit, sed inebriatus calice iræ Dei, quod dolentes dicimus, se in laqueum desperationis mittens, cum burgensibus civitatis & quibusdam Clericorum & ministerialium Trevirensis Ecclesiæ in nostram injuriam conjuravit, prævaricationem prævaricationi nequiter addens, ut sit peccans peccatum ipsius, & existens in sordibus sordescat adhuc, donec de medio fiat juxta suorum exigentiam meritorum. Quia igitur in derogatione nostra tibi non est dubium derogari, fraternitati tuæ per apostolica scripta mandamus quatenus ad spiritualia Trevirensis Ecclesiæ, quæ in terra temporali tibi jurisdictione subjecta consistunt, tandiu nostra fretus auctoritate appellatione remota manus extendas, & de ipsis utiliter ordines & disponas, donec Trevireses nobis rebelles extiterint & ab Ecclesiæ gremio permanserint sequestrati; provisurus attentius ut in eos tamquam inimicos Ecclesiæ ac imperij, sedis apostolicæ matris tuæ, sicut devotus filius, injurias persequaris. Nos enim, nisi ad mandatum Ecclesiæ cum satisfactione debita revertantur, in eos manus nostras curabimus aggravare, & meritò [poterunt] formidare ne sub jugo quod decollo Trevirensis Ecclesiæ misericorditer aliquando sedis apostolicæ manus excussit, eam sicut ingratam reducamus in proximo, spoliantes eam metropolitanicæ dignitate, ac restituentes eam Ecclesiæ cujus fuit. Datum Laterani xii. Kal. Decembris.

VNIVERSIS PRINCIPIBUS
Alamannie.

Scrutator renum & cordium Iesus Christus, cui nihil penitus est occultum, immo qui omnia novit antequam fiant, sicut nostri animi puritatem, & conscientia nobis est testis quòd super negotio imperij purè processimus, nec in aliquo vel imperiali magnificentia vel nostra derogare voluimus dignitati. Novimus enim quòd imperium à Græcia in Germaniam per Romanam Ecclesiam pro sua fuerit defensione translatum; & ideo tantò amplius ad ejus exaltationem intendimus quanto in eo Ecclesiam credimus potius exaltari, cum sciamus quòd frequenter gladius spiritualis contemnitur si materiali gladio non juvatur. Novimus etiam quòd multarum hæresum pravitates contra fidem catholicam se extollunt, & vulpes quæ in foveis suis suas confueverant latebras confovere, in aperto jam vineam Domini Sabaoth demoliri nituntur, & non Philistinorum messes sed nostras caudis colligatis adinvicem devastare. Unde tantò ardentius pacem affectamus imperij & optamus unitatem ipsius quanto per dissensionem vestram diutius hujusmodi vulpium captura differtur, & tantæ non tam injuriæ quam jacturæ ultio prolongatur. Verùm dolemus non modicum & movemur quòd litteræ nostræ, per quas vobis pleniùs nostræ mentis sinceritas patuisset, quorundam astutia supprimuntur, & quòd aliqui Ecclesiæ ac imperij concordiam odientes, scripta nostra sinistra interpretatione pervertunt; non attendentibus vobis quòd eorum est quod malè recitant, & non nostrum. Sanè ad vestram potuit audientiam saltem per famam publicam pervenisse qualiter post expectationem diutinam primò vos ad concordiam curaverimus invitare, qualiter secundò consilium nostrum fideliter vobis duxerimus exponendum, & studuerimus vos super his diligenter instruere quæ negotio congruere debebantur. Ceterùm cum nec per communitonem nec consilium aut instructionem in aliquo nos proficere vidissemus, nolentes ulterius sustinere jacturam Ecclesiæ, cum duobus simul non possemus favere ad imperium pariter obtinendum, & alter de electis vestris propter excommunicationem publicam & persecutionem vulgatam quam progenitores ejus & ipse in apostolicam sedem & Ecclesias non dubitarent exercere, propter insolentiam etiam quam exercuerunt in Principes & alios sibi subjectos, & ne libertas Principum in Imperatoris electione vilesceret si non per electionem sed successionem in filios transferri à patribus & in fratres à fratribus imperium videretur, & propter alias plurimas rationes non sit idoneus ut imperium debeat obrinere, in reliquum nos oportuit consentire, cum à quibusdam vestrum electus ubi debuit & à quo debuit fuerit coronatus, nec aliquid in personam obiceretur ipsius per quod esset meritò reprobanda. Quia verò nec adhuc pax est imperio restituta, immo nunc etiam ex dissensione vestra læduntur pauperes & Ecclesiæ confunduntur, volentes his malis quantum honestè possumus obviare,

Epist. 79.